

**Strategia Rozwoju Lokalnego
Kierowanego przez Społeczność (LSR)
na okres programowania PROW 2014 - 2020**

**Lokalna Grupa Działania
Stowarzyszenie „Poleska Dolina Bugu”**

**Poleska
Dolina Bugu**

Grudzień 2015

Rozdział IV Analiza SWOT

Analiza SWOT jako element łączący część diagnostyczną z częścią programującą Strategii, pozwala na uporządkowanie przedstawionych w diagnozie strategicznej zagadnień i przedstawienie w sposób zwięzły zapisów dotyczących najistotniejszych czynników, które mają wpływ na rozwój społeczno-gospodarczy obszaru. Jej celem jest określenie otoczenia analizowanego obszaru oraz zdefiniowanie jego potencjału. Bada się również interakcje między czynnikami zewnętrznymi a cechami wewnętrznymi. Analiza przeprowadzona zgodnie z powyższą logiką pozwoliła na określenie perspektyw rozwoju obszaru oraz możliwości jego reagowania na zmiany w otoczeniu.

Należy podkreślić, iż analiza SWOT została wypracowana z szerokim udziałem społeczności lokalnej obszaru LSR. W okresie maj - wrzesień 2015 roku zostały przeprowadzone badania ankietowe, których wyniki zostały uwzględnione w procesie formułowania analizy SWOT, a następnie zestawione z wynikami zogniskowanego wywiadu grupowego w zakresie określenia grup defaworyzowanych oraz ich potrzeb. Istotną rolę w procesie formułowania analizy SWOT odegrali przedstawiciele lokalnych środowisk obszaru LSR, którzy wzięli udział w warsztatach strategicznych przeprowadzonych na początku września 2015. Podczas warsztatów zostały wypracowane założenia analizy SWOT w sześciu głównych obszarach życia społeczno-gospodarczego odnoszących się do specyfiki obszaru LSR, tj.: gospodarka, lokalna społeczność, środowisko naturalne, turystyka i rekreacja, dziedzictwo lokalne, infrastruktura. Ostateczny kształt analizy został uzgodniony podczas konsultacji społecznych przeprowadzonych w każdej z gmin obszaru LSR. Analiza SWOT została także poddana konsultacjom internetowym, w celu umożliwienia jak najszerszej grupie mieszkańców wnoszenia uwag i propozycji. Dzięki przeprowadzonym konsultacjom doprecyzowano i uzupełniono elementy diagnozy, zweryfikowano problemy, wskazując na ich przyczyny oraz skutki, jak również uszczegółowiono analizę SWOT. Wyniki prac na tym etapie stanowiły podstawę do rozpoczęcia etapu formułowania celów, przedsięwzięć oraz wskaźników LSR.

Na podstawie analizy strategicznej stwierdzono, iż w przypadku obszaru LGD **wskazana jest strategia agresywna**. Polega ona aktywnym gospodarowaniu posiadanymi zasobami w celu wykorzystania możliwości powstających w otoczeniu. Na obszarze objętym analizą powinno się podjąć aktywność ukierunkowaną na wykorzystanie sposobności pojawiających się w otoczeniu. Obszar analizowany jest w korzystnej sytuacji – posiada wiele atutów umożliwiających wykorzystanie pojawiających się w otoczeniu trendów, mogących poprawić sytuację mieszkańców. Korzystny splot uwarunkowań zewnętrznych może nie trwać długo, stąd konieczne jest podjęcie zdecydowanych działań - niewskazana jest bierność.

Poniżej przedstawiono w formie tabelarycznej zestawienie najważniejszych silnych i słabych stron obszaru oraz głównych szans i zagrożeń jego rozwoju ze szczególnym uwzględnieniem potencjału turystycznego.

Analiza SWOT - wyniki

Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> • Obszar atrakcyjny turystycznie i przyrodniczo • Czyste środowisko naturalne – dobry potencjał uzdrowiskowy/ sanatoryjny • Duża powierzchnia obszarów chronionego krajobrazu • Rosnąca liczba małych i średnich przedsiębiorstw • Spójność turystyczna obszaru LSR • Przygraniczne położenia obszaru • Potencjał rozwoju turystyki związany z Jeziorem Białym • Duża liczba zespołów ludowych i artystycznych • Istnienie obiektów małej infrastruktury turystycznej • Istnienie na obszarze tradycyjnych umiejętności (jak, np. plecionkarstwo, tkactwo), które mogą być podstawą działalności gospodarczej oraz promocji produktów lokalnych • Duża liczba obiektów dziedzictwa historyczno-kulturowego • Istnienie wielu organizacji pozarządowych i grup nieformalnych, potencjał młodych ludzi twórczych, 	<ul style="list-style-type: none"> • Wysoki poziom ubóstwa • Wysoki wskaźnik bezrobocia, w tym wśród osób z grup defaworyzowanych • Słaba aktywizacja zawodowa mieszkańców w tym grup defaworyzowanych powodująca niski poziom kompetencji w zakresie działalności gospodarczej • Emigracja zarobkowa mieszkańców, ujemne saldo migracji • Brak promocji innowacyjnych rozwiązań w biznesie • Słaba jakość infrastruktury technicznej i społecznej utrudniająca dostęp do usług społecznych • Niewystarczająca liczba oraz słaby stan obiektów infrastruktury turystycznej • Utrudniony dostęp do rynków zbytu konkurencyjnych produktów miejscowych • Niewystarczające oznakowanie obiektów i

<p>chętnych do działania</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dostęp do produktów ekologicznych wytwarzanych na obszarze LSR 	<p>miejsc dziedzictwa lokalnego oraz atrakcji turystycznych obszaru</p> <ul style="list-style-type: none"> • Niewystarczająca liczba miejsc noclegowych i gastronomicznych dla turystów poza Jeziorem Białym • Zbyt niska aktywność NGO w zakresie wspierania i angażowania do działania osób z grup defaworyzowanych • Brak spójnej promocji dziedzictwa regionu • Mało inicjatyw związanych z edukacją ekologiczną, ochroną środowiska • Słabe wsparcie dla uzdolnionych twórców ludowych
Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> • Pozyskanie inwestorów z zewnątrz dzięki zwiększeniu atrakcyjności obszaru LGD • Dotacje PROW na rozwój przedsiębiorczości • Powstawanie spółdzielni socjalnych – możliwość wsparcia dla osób wykluczonych • Rozwój innowacyjności w przedsiębiorstwach • Potencjalna możliwość otwarcia rynków zbytu na wschodzie Europy • Efektywne wykorzystanie atrakcyjnych walorów turystycznych • Potencjalna możliwość otwarcia przejść granicznych we Włodawie i w Zbereżu • Utrzymujące się zainteresowanie turystyką wiejską, kulturową i aktywną oraz produktami ekologicznymi • Stosowanie nowych technologii przez mieszkańców w zakresie pozyskiwania energii odnawialnej • Promocja szlaku Greenvelo jako szansa na wypromowanie walorów przyrodniczych i historyczno-kulturowych obszaru LGD • Kontynuowanie dużych cyklicznych imprez kulturalnych o zasięgu ogólnokrajowym i międzynarodowym 	<ul style="list-style-type: none"> • Pogłębiający się spadek aktywności społecznej i gospodarczej spowodowany brakiem zewnętrznego finansowania • Starzenie się społeczeństwa • Niż demograficzny • Zbiurokratyzowane przepisy dotyczące funkcjonowania NGO • Emigracja ekonomiczna ludzi młodych – wyludnianie się obszaru • Zmniejszający się poziom zainteresowania obszarem przez inwestorów • Zbyt szybko zmieniające się przepisy prawa oraz rosnące koszty prowadzenia działalności gospodarczej • Niespójna polityka Państwa w zakresie szkolnictwa wyższego/zawodowego i niedostosowanie kierunków kształcenia do potrzeb rynku pracy • Obawa przed innowacyjnością • Pogłębiające się zjawisko osłabienia więzi społecznych – izolowanie się członków społeczności lokalnej • Zbyt wysokie wymagania prawne w zakresie wytwarzania i produkcji produktów lokalnych • Zagrożenia dla środowiska naturalnego i przyrody spowodowane niską świadomością ekologiczną mieszkańców • Brak wiary i świadomości mieszkańców w posiadany potencjał turystyczny

Uzasadnienie analizy SWOT w odniesieniu do Diagnozy obszaru LSR

Kluczowym determinantem analizy SWOT jest diagnoza obszaru LSR oraz wynikający z niej potencjał, uwarunkowania problemowe oraz szanse i zagrożenia. Poniżej przedstawiono powiązanie analizy SWOT z konkretnymi częściami diagnozy.

Mocne strony	Odniesieni e do diagnozy	Słabe strony	Odniesieni e do diagnozy
• Obszar atrakcyjny turystycznie i przyrodniczo	Rozdz. III.6 Rozdz. III.8	• Wysoki poziom ubóstwa	Rozdz. III.5
• Czyste środowisko naturalne – dobry potencjał uzdrowiskowy/sanatoryjny	Rozdz. III.10	• Wysoki wskaźnik bezrobocia, w tym wśród osób z grup defaworyzowanych	Rozdz. III.3
• Duża powierzchnia obszarów chronionego krajobrazu	Rozdz. III.10	• Słaba aktywizacja zawodowa mieszkańców w tym grup defaworyzowanych powodująca niski poziom kompetencji w zakresie działalności gospodarczej	Rozdz. III.3
• Rosnąca liczba małych i średnich przedsiębiorstw	Rozdz. III.2	• Emigracja zarobkowa mieszkańców, ujemne saldo migracji	Rozdz. III.1
• Spójność turystyczna obszaru LSR	Rozdz. III.6	• Brak promocji innowacyjnych rozwiązań w biznesie	Rozdz. III.2
• Przygraniczne położenia obszaru LGD	Rozdz. III.6	• Słaba jakość infrastruktury technicznej i społecznej utrudniająca dostęp do usług społecznych	Rozdz. III.5
• Potencjał rozwoju turystyki związany z Jeziorem Białym	Rozdz. III.8	• Utrudniony dostęp do rynków zbytu konkurencyjnych produktów miejscowych	Rozdz. III.9
• Istnienie na obszarze tradycyjnych umiejętności, które mogą być podstawą działalności gospodarczej oraz promocji produktów lokalnych	Rozdz. III.9	• Niewystarczająca liczba oraz słaby stan obiektów infrastruktury turystycznej oraz niewystarczające oznakowanie obiektów i miejsc dziedzictwa lokalnego	Rozdz. III.5 Rozdz. III.7
• Duża liczba zespołów ludowych i artystycznych	Rozdz. III.4	• Niewystarczająca liczba miejsc noclegowych i gastronomicznych dla turystów poza Jeziorem Białym	Rozdz. III.8
• Istnienie obiektów małej infrastruktury turystycznej	Rozdz. III.8	• Zbyt niska aktywność NGO w zakresie wspierania i angażowania do działania osób z grup defaworyzowanych	Rozdz. III.4
• Duża liczba obiektów dziedzictwa historyczno-kulturowego	Rozdz. III.7	• Brak spójnej promocji dziedzictwa regionu	Rozdz. III.7 Rozdz. III.9
• Istnienie wielu organizacji pozarządowych i grup nieformalnych, potencjał młodych ludzi twórczych, chętnych do działania	Rozdz. III.4	• Mało inicjatyw związanych z edukacją ekologiczną, ochroną środowiska	Rozdz. III.5
• Dostęp do produktów ekologicznych wytwarzanych na obszarze LSR	Rozdz. III.9	• Słabe wsparcie dla uzdolnionych twórców ludowych	Rozdz. III.9

Szanse	Odniesieni e do diagnozy	Zagrożenia	Odniesieni e do diagnozy
• Pozyskanie inwestorów z zewnątrz dzięki zwiększeniu atrakcyjności obszaru	Rozdz. III.2 Rozdz. III.8	• Pogłębiający się spadek aktywności społecznej i gospodarczej spowodowany brakiem zewnętrznego finansowania	Rozdz. III.1 Rozdz. III.2
• Dotacje PROW na rozwój przedsiębiorczości	Rozdz. III.2	• Starzenie się społeczeństwa	Rozdz. III.1
• Powstawanie spółdzielni socjalnych – możliwość wsparcia dla osób wykluczonych	Rozdz. III.2	• Niż demograficzny	Rozdz. III.1
• Rozwój innowacyjności w przedsiębiorstwach	Rozdz. III.2	• Zbiurokratyzowane przepisy dotyczące funkcjonowania NGO	Rozdz. III.4
• Potencjalna możliwość otwarcia rynków zbytu na wschodzie Europy	Rozdz. III.2 Rozdz. III.6	• Emigracja ekonomiczna ludzi młodych – wyludnianie się obszaru	Rozdz. III.1
• Efektywne wykorzystanie atrakcyjnych walorów turystycznych	Rozdz. III.7-10	• Zmniejszający się poziom zainteresowania obszarem przez inwestorów	Rozdz. III.2
• Potencjalna możliwość otwarcia przejść granicznych we Włodawie i Zbereżu	Rozdz. III.2 Rozdz. III.6	• Zbyt szybko zmieniające się przepisy prawa oraz rosnące koszty prowadzenia działalności gospodarczej	Rozdz. III.2
• Utrzymujące się zainteresowanie turystyką wiejską, kulturową i aktywną oraz produktami ekologicznymi	Rozdz. III.8 Rozdz. III.9	• niespójna polityka państwa w zakresie szkolnictwa wyższego/ zawodowego i niedostosowanie kierunków kształcenia do potrzeb rynku pracy	Rozdz. III.1 Rozdz. III.3
• Stosowanie nowych technologii przez mieszkańców w zakresie pozyskiwania energii odnawialnej	Rozdz. III.10	• Obawa przed innowacyjnością	Rozdz. III.1 Rozdz. III.2
• Promocja szlaku Greenvelo przełoży się na wypromowanie walorów przyrodniczych i historyczno-kulturowych obszaru LGD	Rozdz. III.8	• Pogłębiające się zjawisko osłabienia więzi społecznych – izolowanie się członków społeczności lokalnej	Rozdz. III.5
• Kontynuowanie dużych cyklicznych imprez kulturalnych o zasięgu ogólnokrajowym i międzynarodowym	Rozdz. III.8	• Zbyt wysokie wymagania prawne w zakresie wytwarzania i produkcji produktów lokalnych	Rozdz. III.9
		• Zagrożenia dla środowiska naturalnego i przyrody spowodowane niską świadomością ekologiczną mieszkańców.	Rozdz. III.5
		• Brak wiary i świadomości mieszkańców w posiadany potencjał turystyczny	Rozdz. III.5